

see op; det er fuldkommen rigtigt, men om man end, som jeg haaber, her i Landet skal kunne finde Mænd, der nogenlunde ere istand til at opfylde de store Fordringer, som stilles til Nævningedommerne, saa vilde det dog være urigtigt, om man ventede strax at finde Mænd, der kunne staae ved Siden af de omtalte Stordommere, som man jo næsten er vant til at betragte som Halvguder. Jeg troer, det vilde være ubilligt, at stille en saadan Fordring til de Mænd, der først skulle træde frem i denne Stilling, at de endog tilnærmelsesviis skulde kunne fremtræde med den samme Glæds og erhverve sig den samme Anseelse som de engle Stordommere. Og hvad der er sagt om Nævningedommere gjælder jo for en Deel ogsaa om Advocaterne. Endnu et tredie Punkt er i denne Henseende blevet berørt, som jeg skal tillade mig at komme tilbage paa. Det er blevet fremhævet som en væsentlig Fordeel ved Nævningeinstitutionen, at man ved den offentlige Retsforhandling kunde vente Bistand fra hele Folkets Side til Opdagelse af de forskellige Forbrydelser; man knytter det saa at sige til Retspleiens Udøvelse, man kalder det til, med Interesse at tage Deel deri, og derved fremvirker man det heldige Udfald. Dette er ganske rigtigt; men troe da de ærede Medlemmer, at denne levende Deeltagelse i Retsforhandlingen og Retspleien, denne Nedebønhed til at træde frem for Retten med Oplysninger, til at fremtræde som Vidne — troe de virkeligt, at den kommer strax tilstede? Jeg vil gjerne troe, at Nævningeinstitutionens Indførelse kan bidrage til at udvikle Folkets Sands for Retspleien, bidrage til at opdrage det til den Erkjendelse, at det er dets Borgerpligt at bidrage, hvad det kan, til Retsfærdighedens Haandhævelse, men jeg troer ganske vist, at denne Udvikling kun vil gaae for sig lidt efter lidt og langsomt, og det er i mine Tanker et stort Spørgsmaal, hvorvidt vi her i Landet nogeninde ville komme saavidt, at kunne sætte os ved Siden af hvad man finder i England i den Henseende. Man maa ikke glemme, at det i denne Sag kommer meget an paa Nationaleiendommeligheder, og det er, troer jeg, noget egent for det danske Folk, for Mænd som for Qvinder, at man ikke holder af at

trænge sig frem i offentlige Anliggender; der er en vis Sky tilstede i den Retning hos Mange, som jeg troer at der vil hængaae Menneskealbere for at overvinde.

Jeg har saaledes paavist adskillige Omstændigheder, der vel kunne gjøre, at de glimrende Forhaabninger, man gjør sig med Hensyn til Nævningeinstitutionens Indførelse, hvad dens sieblikkelige Virkninger angaaer, turde vise sig at være noget overdrevne. Men der er endnu eet Punkt, som jeg skal tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, navnlig forbi det staaer i Forbindelse med, hvad jeg navnlig anseer at være en af de væsentligste Mangler ved det foreliggende Lovudkast, og forbi det staaer i Forbindelse med Forholdet mellem det foreliggende Lovarbejde og Foranstaltninger, hvorom der i denne Sag har været ført forskjellige Tale, som nødvendige for, at Nævningeinstitutionen skal kunne føre til et godt Resultat. Det kommer ikke blot an paa at have gode Nævningedommere og Advocater og paa en levende Medvirksomhed fra Folkets Side, men det kommer ogsaa an paa, at den første Forberedelse af Sagens Undersøgelse er nogenlunde fuldstændig og god. Det er jo Meningen, at for Nævningeretten kan intet Nyt fremkomme, det skal i Anklageacten siges, hvad der lægges den Anklagebe til Last, og det skal siges ikke blot i Almindelighed, men temmelig omstændelig; det skal siges, hvilke Vidner der skulle føres imod ham, det skal siges, hvilke Documenter man troer der kunne fremføres imod ham — kort sagt, man skal give ham Leilighed til at blive bekendt med Alt, hvad der vil blive fremført imod ham, og naar Noget er forspømt i denne Retning, kan det fra hans Side paastaaes, at den hele Forhandling er uheldig; med andre Ord, ligesom Forhandlingerne skulle føres offentlig, saaledes skal der gjøres Alt, for at det ikke skal kunne siges, at den Anklagebe er bleven overløst; han skal være fuldstændig paa det Reene med Alt, hvad der kan komme frem imod ham, for at han derefter kan indrette sit Forsvar. Dette er vistnok fuldkommen i sin Orden; jeg nærer ingen Tvivl om, at saaledes bør det være, men hvad der fremgaaer klart deraf, er, at forinden Nævningeretsforhandlingerne begynde, maa man